

Székely Közélet

Előfizetési árak:

Egész évre 120 leu.
Fél évre 60 leu.
Negyed évre 30 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Megjelenik szombaton reggel

Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kladóhivatal:

Bulev. Regele Ferdinand 14 szám
(v. Kossuth-utca).
Telefonszám: 34.

Vármegyénkben a legtöbb helyen csendőrszuro-nyok állították meg a magyar jelölteket választási körutjukban.

A választások elrendelése után a kormány vezetői, s elsősorban maga Duca miniszterelnök, nyomatékosan kijelentették, hogy a kormány azt akarja, hogy tiszta választások legyenek, a törvényes választási propagandát sehol sem fogják megakadályozni. Alkotmányos országban ennek, természetesen, így is kell lenni, s magyar jelöltjeink ennek tudatában — bár a közelmúltak tapasztalatai alapján némi kétségekkel — indultak el választóik felkeresése céljából vármegyénk községeibe is. A megyei párttagozat vezetőivel öt csoportot alakítottak, s így akarták, hogy megoszolva, a vármegyének lehetőleg minden egyes községét sorra beutazzák.

Feltűnik a csendőrszurony.

Eleinte zavartalanul és a legszebb kilátásokkal is ment a dolog, s jelöltjeink mindenütt, ahol megjelentek, tapasztalhatták az értelmes és öntudatos székely nép ragaszkodásának, pártlenségének azokat az egységes, helyenként valósággal meghatározó megnyilatkozásait, amelyekkel találkozhattak már a múltban, s amelyek parlamenti képviselőink erőt annyira acélozták a jogainkért eddig is folytatott nehéz küzdelmeikben. A választókkal való zavartalan érintkezés lehetősége azonban csak rövid ideig tartott, nemsokára gyanús jelenségek kezdtek mutatni, hogy azok a zavarok és akadályozások, amelyeket a magyarság különösen éppen a székely vármegyékben már a múltban is megszokhatott, ennek a választásnak a krónikájából sem fognak kimaradni. Kezdetben csak a községházának a kulcsa tűnedezett el egyik faluban is, a másikban is, úgy hogy a gyűléseket csak a legnagyobb hidegben és hóban a szabad ég alatt lehetett megtartani. Máshol, pl. Malomfalván, már azt sem akarta a csendőrség megengedni, hogy a rendkívül nagy számban összegyűlt választók a korcsmában hallgathassák meg a Magyar Párt jelöltjeit. Ugyanígy lépett fel egy hattagu csendőrrőjárőr Siménfalván, ahol az őrmester a Magyar Párt kiküldöttjeitől, szigorú felsőbb utasítására hivatkozva, írásbeli engedélyt kért, mert, amint mondta, enélkül a gyűlés megtartását nem engedheti meg. Mikor aztán az emiatt tiltakozó Abrudbányai Ede dr. képviselőjelölt a prefecttel akart telefon utján érintkezni, a postán kiderítették, hogy a telefon rossz. Így a nagyszámban és lelkes magyar választókhoz Abrudbányai csak néhány szóval szólhatott, hatalmas visszhangot keltő hatással mutatva rá arra, hogy az ilyen erőszakoskodások csak arra valók, hogy

a magyarság összetartását, s a párt-hoz való ragaszkodását fokozzák.

Lehetetlenné teszik jelöltjeink körútját.

A hasonló esetek aztán sorra ismétlődtek meg Fenyéden, Szentegyházfalva, Kápolnásfalva, Homoródmás, Lövéte, Székelyderzs, Jánosfalva, Városfalva, Homoródszentpál, Szentpéter községekben és a legtöbb más községben is, ahol csendőrszuronyok akadályozták meg a magyarpárti gyűlések tartását, távolították el a jelölteket, s folytatódott ez azután is, hogy Balogh Arthur dr. és Willer József személyesen tették szóvá Andreias prefect előtt ezeket az erőszakoskodásokat. A prefect kijelentette, hogy a választói gyűlések megtartására engedély nem kell, s a csendőrök csak önhatalmukal járnak el, mikor engedély hiányában a gyűléseket megakadályozzák. Fel is hívta mindjárt a csendőrpáncsnokságot az erőszakoskodások megszüntetésére, azonban a csendőrségek ennek ellenére általában ezután is csak meggátolták jelöltjeinket a falvak székely lakosságával való érintkezésében. Ezek miatt, s mert a prefect kijelentette, hogy a választói gyűlések megtartását maga is csak 15-ikéig engedi meg, azon túl nem, a pártvezetőség elhatározta, hogy bár a törvényteleniségekkel szemben tiltakozik, s orvoslást is keres, egyelőre megszünteti a hiábavaló kísérletezéseket, s csak városunkban és Székelykeresztúron tart egy-egy rögtönzött gyűlést.

Választói gyűlés városunkban.

Városunkban a gyűlés a Pártotthon helyiségében 14-ikén este folyt le, s azt összetartásra és kintartásra buzdító lelkes beszéddel, Jodál Gábor dr. megyei pártelnök nyitotta meg. Majd nagy lelkesedés és figyelem közben gróf Bethlen György mondott mély gondolatokban gazdag, érdekes beszédet. A változó kormányrendszerek és a renegátok elitáló kritikája után azt a »belső munkatervet« ismertette, amelynek alapján a magyarság gazdaságilag is megerősödve, fokozottabb erő kifejtésre lenne képes, kulturája, nyelve és vallása érdekében. Ennek az önvédelmi küzdelemnek a szolgálatában áll a Magyar Párt, s ebben kíván teljes erejével részt venni maga is, erre tesz ígéretet, — fejezte be nagyhatású, méltóságos kijelentéseit a pártelnök, akit ezután hosszasan ünnepelet az egész zsúfolt terem közönsége. Utána sorban szólaltak fel nagyhatással a magyarság többi jelöltjei. Balogh Arthur dr. belső állapotaink találó kritikájában a tudás és a szellem fegy-

vereit ragyogtatta, Willer József frapáns humorral, majd megragadó közvetlenséggel fért ismét egészen közel a választók szívéhez, míg Abrudbányai Ede és Nyírő József a születeit népszócnokok megrázó erejével szóltak, valamennyien a legteljesebb mértékben bizonyosságot téve arról, hogy a legméltóbbak a magyarság bizalmára, amit a közönség állandóan nagy tetszésnyilvánításokkal is fejezett ki.

A kereszturi gyűlés.

A Magyar Párt ugyancsak rögtönzött választói-gyűlést tartott Székelykeresztúron is, 15-ikén, pénteken délután, mert a másnapra, szombat d. e. 11 órára kitűzött és rendszeresen összehívott választói gyűlés megtartását a hatóság betiltotta. Még erre a rögtönzött gyűlésre is oly nagy számban se-

reglettek össze a kereszturi választók, hogy a Walter-féle nagytermet egészen megtöltötték. Elsőnek Gyarmathy Dezső dr., az ottani tagozat új elnöke szólalt fel, aki talpraesett bátorhangú és tartalmas beszéddel nyitotta meg a gyűlést és üvözölte a magyarság jelöltjeit. Utána gróf Bethlen György mondott mélyenszántó, gondolatokban gazdag beszédet, majd sorban elmondották program beszédeiket dr. Willer József, dr. Abrudbányai Ede, dr. Sebesi János és Nyírő József. A szépen sikertült gyűlést Útő Lajos unitárius lelkész zárta be, megköszönve a jelölteknek fáradtságos munkájukat s lelkes szavakkal buzdította ő is a hallgatóságot az összetartásra és biztosította a jelölteket és a pártvezetőséget a választó közönség bizalmáról és kitartásáról.

... A magyarság tehát a választások előtt ismét találkozott a megszkott hatalmi módszerekkel, amelyekkel szemben neki is csak egy felelete lehet, hogy a választások napján annál nagyobb lelkesedéssel és elhatározottsággal teljesíti a maga magyar kötelességét!

Udvarhelymegye csak magyar szenátorokat választhat.

A 22-iki szenátorválasztáson a magyarság jelöltje:

X

Dr. Balogh Arthur.

A magyar panaszok és sérelmek világhírű genfi képviselőjével szemben a kormány egy Otróban Ferdinand nevű ismeretlen urat állított szenátorjelöltnek, akiről azt sem tudjuk, mi volt eddigi életfolyása, annyit azonban tudunk, hogy a magyar ügy érdekében soha nem mozdította meg a kis ujját sem és soha nem hallottuk sehol az ő szavát. Öntudatos magyar ember számára könnyű lesz a választás, mert senkiben sem lehet kétség, hogy ki képviselheti a magyarság nagy nemzeti érdekeit okosabban és jobban, Balogh Arthur-e, vagy Otróban Ferdinand.

Éppen ilyen könnyű az öntuda-

tos magyar községi tanácsosok részére is a választás a 28-iki tanácsosi szenátorválasztáson. A magyarság érdekeinek a képviselőre, természet szerint sem a román papot, Muica Tódort rendelte a sors, mert ő nem érezheti a magyarság szívének fájdalmait, ő nem fog küzdeni a magyar nyelv jogaiért és nem is hivatott arra. Az öntudatos magyar tanácsosok tehát a 28-iki szenátorválasztáson a magyarság listájára ütik a pecsétet, amelyen ez a név áll:

X

Dr. Sebesi János.

A székelység ismeri az ő multját, amelyben a székelység és a vármegye javára annyit tett, s a vérükből való vértől várhatjuk csak a jövőben is legfontosabb faji érdekeink hűségét és meg nem alkuvó szolgálatát.

Kik kérnek bizalmat és szavazatot megyénk választóközönségétől?

Megirtuk már, hogy a helybeli törvénytörvényeknél is egész sereg jelölti listát tettek le, amelynek letetői a legkülönbözőbb pártok és pártcsoportok nevében mind a vármegye választóinak bizalmát és szavazatát kérik a közeledő képviselőválasztások alkalmával. Hogy ezek legtöbbje — a magyarpárti lista közzismert nevű és nagyérdemű jelöltjei mellett — milyen alapon számíthatnak a bizalomra és ezekre a szavazatokra, nem tudjuk, s azt hisszük, hogy ők maguk is aligha tudnák ezt okosan megmagyarázni.

Mégis, inkább csak a dolog különössége miatt, mert ez is valami képet ad a választást megelőző mozgolódásokból, közöljük a helybeli törvénytörvényeknél letett képviselőjelölti listáknak a neveit, úgy amint azt a törvényes hirdetményéből lejegyeztük:

I. sz. lista (román liberális párt Duca féle csoportja): Dr. Pordea Augustin, Popa Ioan, Constantinescu Mihail, Hecser Coloman.

II. sz. lista (nemzeti agrárpárti): Tilică Ioanid, Ioan Banu, Veres Andras, David Mozes.

Karácsony másodnapján a Bukarest-szálló színháztermében a CSÁRDÁSKIRÁLYNÉ nagy

III. sz. lista (parasztpárt): Émil D. Bologa, Szabo Iosif, Vas Sz. Ioan, Csiszár Anton.

IV. sz. lista: Ez a Magyar Párt közismert listája, kiváló magyar vezetőink neveivel.

V. sz. lista. (Averescu-féle néppárt): Ion G. Stoian, Anton Zamfirescu, Berze Josif, Bartok Alexandru.

VI. sz. lista. Ez a Ion Th. Florescu-féle liberális-demokrata-párt listája lett volna, ennek az érvényességét azonban a törvényszéki végzés nem ismerte el, mert a jelölők nem tudtak a lista teljességéhez szükséges elegendő számú jelöltről gondoskodni, s. más formásoknak sem feleltek meg kellőképpen.

VII. sz. lista (radikális parasztpárt): Ing. Tudor Ionescu, Ing. Ion Borcoman, Zippenfenig Francisc, Máthé György (Szócs).

VIII. sz. lista. (Gheorghe Brati-anu-féle román liberális párt): Nistor Joachim, dr. Octavian Tătulea, Aurel Nanu, Laszlo Adalbert.

IX. sz. lista. (gazdas. szövet-

ség): Ioan Soneriu, dr. Ioan Popa, Gergely Ștefan, Tarcsafalvi Dionisie.

X. sz. lista. (zsidópárt): dr. Ernst Marton, dr. Iosif Spitzer, Vilmos Gottesmann, dr. Ludovic Hirsch.

XI. sz. lista (nemzeti parasztpárt): dr. Solomon Virgil, Máthás András, Gálffy Dénes, Biró Ferenc.

Azért közöltük csak ilyen részletesen a forgalomba hozott listákat, hogy a nagyközönség is lássa, miféle nevek szerepelnek ilyenkor a legmagyarabb vármegyében és miféle emberek tolakodnak ide, hogy vásárt csapjanak a székely szavazatok körül. Ezen túl az öntudatos magyarságot a szavazólapra került 10 lista közül csak egyetlen egy érdekli: a régi X jel alatt levő magyarpárti lista, amely a szavazólap első oldalán van. A szavazólap emez oldala, amelyre minden magyar választónak figyelnie kell, így néz ki:

Lista Nr. 1.	Lista Nr. 2.
Lista Nr. 3.	Lista Nr. 4. X Bethlen Gheorghe Dr. Willer Iosif Abrudbányai Ede Nyiró Iosif.

Váratlanul meggazdagodni

a mai nehéz időkben csakis egy szerencsés

ÁLLAMI SORSJEGGYEL

lehet. — Vegyen Ön is azonnal sorsjegyet a december 7—8-iki húzásra.

Régiségek Udvarhelyen.

Írta: VAJDA FERENC.

5. Egyházi és iskolai régiségek.

Az egyházak birtokában is értékes régiségek vannak. És pedig: a róm. kath. egyháznak van két szín-arany áldozó kelyhe. Egyiknek különösen a díszítése nagyon szép művészi munka. Évszám egyikén sincs. Keletkezési ideje nem tudható. A jezsuiták idejéből (1636—1774) maradt mindkettő.

A református egyháznak két műértékkel bíró edénye van. Egyik 1601-ből, ezüst kehely, belől aranyozva, kívül metszett díszítéssel. Másik egy nagy ezüst urasztali kanna; belől aranyozva, kívül domborművű alakokkal, a keresztények üldözését jelképezve. Fedelén: szarvas. A kanna a XVII. sz. második felében készült. Hann Sebestyén, vagy valamelyik tanítványának a munkája. Az egyháznak Arva Bethlen Kata ajándékozta 1741-ben. Több értékes urasztali terítője is van az egyháznak. Ezek közül 11 darabot 1913 évben, főhatósági engedély mellett, megőrzés végett átadott az Erdélyi Múzeum Egyesletnek.

Felkezesi iskoláink is igen értékes régiségekkel dicsekedhetnek. A róm. kath. főgimnázium birtokában van egy értékes könyv: unikum a maga nemében. Felfedezési helyéről udvarhelyi kódexnek, írójáról: Nyujtódi-kódexnek hívják. Kis nyolcadrészes nagyságú könyv: Judith könyve. Nyujtódi András ferencendi szerzetes fordítása és sajátkezű írása. 1526-ból, a mohácsi vész siralmas idejéből. A szerzetes Judith nevű, apáca nővére nagybeteg volt. A jó szerzetes testvér beteg nő-

vére vigasztalására fordította. Írása tiszta, olvasható. Ezen könyvecskét Szabó Samu, a kolozsvári református kollégium tanára fedezte fel, 1893-ban, május 15-én, mikor a középiskolai tanárok itt tanári értekezletet tartottak. Kiadta a M. Tud. Akadémia. A gimnázium könyvtárában 45. sz. alatt van az eredeti kódex.

A református kollégium régiséggyűjteményében, vagy mint most nevezik: néprajzi muzeumában, igen sok, csak itt található (unikum) tárgy van. Felemlítjük a következőket: »Éneklő-széke«, vagyis templomi énekműtató 1710-ből. Ezt az éneklő széket: »Isten dicsőségére az Felső Boldog Asszony Falvi Templomban Istenek jó akarattából Bikafalvi Vitézlő Ifju Balas Thomas Czímaltatta.« Az egyház adta be megőrzés végett a muzeumnak.

Ott van: a kányádi ref. egyház régi urasztala, barokkally vegyített, székely stílusú díszítéssel 1773-ból.

Eredeti, régi diáktóga a XIX. sz. elejéről.

Mátyás király korabeli (1458—1490) nehéz lovas pajzs.

Rákóczi korabeli (1693—1711.) fringia. Egyik oldalán: »frigia« felírás; másik oldalán: nap, hold, csillagok.

Itt látható a régi patakfalvi Ferenc-kuriából kikerült négy nagy őskori székely kerék. egy-egy drb. fából kifaragva. A kerek magassága 65 cm., vastagsága: 25 cm., tengelynyílása: 18—20 cm.

Íde van elhelyezve a város millenáris emlékérről: a vármegye és a város cimere.

Itt őriztetnek azok a régi bélyeges téglák, melyek a római uralom idejére (Kr. u. 106—276) emlékeztetnek.

A nagyrődemő közönség szives tudomására hozom, hogy saját készítéső friss, jó minőségő csokoládé és fondant cukorkáimból mélyen leszállított árak mellett

a karácsonyi vásárt megkezdtem.

Elvállalok rendeléseket, bonbonok, szaloncukorkák, fondant és csemegecsokoládéből készült figurák előállítására, a kívánt kivitelben és csomagolásokban.

Mielőtt szükségletét beszerezné, tekintse meg készletemet és olcsó árait. Szaloncukorkák árai 42 lejttől felfelé kilogrammonként.

Szives pártfogást kér: **Szilágyi Ignác** cukrász.

Feloszlatták a városi tanácsot.

A kormányváltás után a városi tanács tagjai közül minden oldalról többen lemondtak. Ennek alapján a kormány a tanácsnak az ügyek ellátására való képtelenségét állapította meg, s a tanácsot feloszlatta, kinevezvén egyúttal az interimár-bizottságot, amely M. Constantinescu ügyvéd elnöksége alatt a város ügyeit ideiglenesen, a kötelező új tanácsválasztásig, intézni fogja. Az ideiglenes bizottság tagjai, Constantinescu kívül, Rusan lelkész, Nestor ipariskolai igazgató, Preda ügyész neje, dr. Boros-

nyayné, Szabó András, Filó Ferenc dr., Csiky Albert és Zsigmondovits Vilmos

Az új interimár-bizottság az ügyek vezetését 9-ikén vette át. Ezzel Réti a képviselőség után hamarosan kiesett a polgármesteri székéből is, intő példál szolgálva arra is, hogy győkeres hivatottság, illetékesség nélkül, csak a változó hatalmi tényezők kegyeit leső, egyéni politikával biztos helyzetet senkisé tudhat magának megteremteti.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: december 13-án Parajd, Csikszentgyörgy, Csikbánkfalva, Küktüllővár, Marosugra, Mezőrtics, Zsibó, 20-án Alsócsernáton, Vizakna, 21-én Székelyudvarhely, Sővárád, Szentágota, 22-én Abrudbánya, Szilágysomlyó, 23-án Berethalom.

Az előző kormány adórendszere alapján a kisiparos osztálynak minden rétegére ráerőltetett túlzott adóki-vetés csufosan csődöt mondott, mert a végtelékig fokozódott nagy munkanélküliségnek és keresethiánynak az lett a következménye, hogy a kivetett adóknak még a felét sem tudták a legszigorubb végrehajtások utján sem behajtani. Hiába volt annakidején az egész országban a kisiparos osztály-

nak több esetben a kormányhoz jutott feljajdulása, az mindig süket fülekre talált és így a foglalások és végrehajtások utján próbálkoztak a végrehajtók pénzt szerezni az államkasszába, azonban ennek az eljárásnak a hiábavalóságát a mostani idők beigazolták.

Most a liberális kormány pénzügyi emberei szólaltak meg és maga a miniszterelnök is rádióon ismerte el, hogy az adózási rendszert új alapokra kell fektetni, s csak olyan kiróváso-kat kell eszközölni, hogy azokat az adózó polgárság el tudja viselni. Ime egy kormány a bukása után igazolódik be a jogossága a kisiparosság feljajdulásának, amelyet annyiszor juttattak el ama kormány vezetőségéhez, számtalan iparoskongresszuson is rámutatva a veszedelmére mindazoknak a káros intézkedéseknek, amelyekkel tönkretették az ország kisiparos osztályát. Mind-ezen keservek betetőzödték a betegsé-gélyzői díjak kiterjesztett módon való szedésének elrendelésével, ezzel most már nemcsak a munkásokra, hanem a munkaadókra is borzasztó kötelezettséget kényszerítve. Nincs tisztában a munkaügyi kamarák felállításával sem a kisiparos osztály, mert amíg egyfelől azzal nyugtatják meg, hogy nem kell tagdíjat fizetni, másfelől úgy véli, hogy a kisiparos osztály az ipartestületek hatáskörével biztosított jogait a munkaügyi kamarába való beolvasztással el fogja veszíteni és így nem lesz módjában megfélelő erőt kifejteni érdekeinek a megvédelmezésére. Különben a jövő mindent meg fog mutatni, mivel a kisiparos osztály már megszokta, hogy mindig kísérteti nyul legyen és a szenvedések annyira fásulttá tették, hogy ma alig van kedve törődni még a saját ügyeivel is. A liberális kormány részéről mindenesetre sok biztató szó hangzott el és miután egyfelől meggyőződhetett arról, hogy a multak gazdálkodási rendszere teljesen nyomorba taszította a kisiparos osztályt, hisszük azt, hogy ha egyebet nem is, legalább az adózás terén könnyebbülést fog hozni működésével.

Adjon a kormány a kisiparos osztálynak állami munkamegrendeléseket, megszüntetve az állami védelem alatt fellépő nemiparosok illetéktelen konkurenciáját, irgalmatlanul bánjon el a feljelentett kontárokkal, mert ezek magának az államnak is csak kárára élőködnek, részeltőljön a kisiparos osztály is a konverzióban és moratórium-ban, mert ehhez éppen annyi joga van, mint az állam minden más polgárának. Csak ilyen intézkedésekkel tudhatja beigazolni a liberális kormány azt, hogy nemcsak ígéret, hanem komolyan a lelken is viseli a kisiparos osztály megmentését.

Az ipartestület.

Ezzel be is zárjuk az udvarhelyi régiségek ismertetését.

Jakó Albert tanár

rádiótechnikai műhelye, Odorheiu — Székelyudvarhely, Ujut, a vasúti megállón túl.

A nagy leadó rádióállomások új életviszonyokat teremtettek a rádióban. Ennek figyelembevételével nagy erősítési tényezőjű, árnyékolt rácsu Philips-lámpákkal modern kapcsolásban készültek az alábbi rádiók, melyek nappal is jó hangszórós vételt adnak. 2 csöves hálózati vevő, beépített hangszóróval 3600 lej. 3 csöves telepes vevő beépített hangszóróval, telepek nélkül 3600 lej. E készülékeket részletre is adom Előleg 1000, havi részlet 500 lej.

Nagyobb készülékekről kérjen árajánlatot. Régi rádiókat becserelek. Átalakításokat jutányos áron vállalok. Philips-lámpákat gyári csomagolásban árulok 20%-os árengedménnyel.

A nyugdíjasok egyesületének közlései.

A nyugdíjasok országos nagy felvonulása f. hó 12-én Brassóban csakugyan megtörtént. Ezzel a kongresszussal harci szervezetbe tömörültek az ország nyugdíjasai, amint olvassuk, szívetfacsaró kongresszust ültek ez alkalommal, amilyent az ország még nem látott. A kiküldöttek a kegyetlen időben is a szélrózsa minden irányából összejöttek; voltak, akik Besarabiából, Bukovinából és Máramaros-szigetről érkeztek, hogy jelen lehessenek e nagy harc megindításánál. Az elnöki pódiumon ott láttuk a nyugdíjasok bukaresti központjának egész vezérkarát. A gyűlést a brassói nyugdíjcsoporthoz elnöke nyitotta meg, s aztán a kongresszuson a szó szoros értelmében hangosan és sirva zokogták el az ország nyugdíjasai a panaszok végtelenségét, miközben száz és száz torok ordította: egész életünkön keresztül teljesítettük a kötelességünket, becsületes munkában öregedtünk meg és vendégszerető éhezünk, nélkülözünk, családunk elpusztulnak, adják vissza jogainkat, állítsák helyre az elköltött nyugdíjalapokat, ilyen és hasonló keserű hangok kísérték az egész kongresszus lefolyását, melynek során még a hallgatóság is könnyes szemekkel tüntetett a szegény nyugdíjasok mellett.

Végül a kongresszus 10 pontból álló határozati javaslatot fogadott el, amelyben bennefoglaltatnak mindama jogos követelések, melyeket a nyugdíjasok törvényes alapon követelhetnek, alkotmányellenesnek minősítették, hogy a nyugdíjhátrálékokat adóbonokkal fizessék ki, követelik e hátrálékok készpénzben való kifizetését, vagy pedig azt, hogy az adóbonokkal bármikor és bárki részére fizethessenek adót. Ezt a határozatot érvényre juttatás céljából megküldik a kormányoknak és az összes képviselőknél.

A nyugdíjasok egyesülete.

Egy furcsa bünper.

Különös »bünvádi« feljelentés volt a napokban a helybeli jogászok között beszéd tárgya, amely a törvényszéken f. hó 13-ikán került főtárgyalásra. A feljelentést dr. Nicolea Iliescu volt törvényszéki bíró, jelenleg ügyvéd — amint önmagáról hirdetni szokta: »két-szeres jogi doktor« — adta be, aki még az ősszel feljelentette volt dr. Aurel Laslo ügyvédet az ügyészségnél, azon a címen, hogy ez tőle 1928 évi december hó elején »formálisan ellopta« az ő állami ügyvédi állását. Hogy ez esetben valóságos lopás történt, azt egy a természetből vett példával próbálta magyarázni Iliescu ügyvéd. Mint ahogy a villamos áramot el lehet lopni — irta feljelentésében — ugyanúgy lehet ellopni egy hivatali állást is, lévén mind a kettő ingó dolog. Az

ügyészség a hozzá beadott feljelentés folytán akkor a feleket kihallgatta, de miután az említett jogi hasonlatot nem találta helytállónak, a további eljárást hivatalból megszüntette.

Iliescu ügyvéd erre feljelentését közvetlenül a törvényszékhez adta be, amely Glósz Miksa dr. és Szabó Géza dr. részvételével tartotta meg e különös ügyben a főtárgyalást. A törvényszék azonban ugyancsak nem volt meggyőződhet a feljelentés igazáról; s ezért a vád alól Laslo ügyvédet felmentette, miután ez hivatalos okiratokkal bizonyította, hogy őt 1928 december elsején királyi dekrétummal, s a törvényesség feltételei szerint nevezték ki állami ügyvéddé Iliescu delegált állami ügyvéd helyett, aki ebben az állásban nem volt véglegesítve, s aki a Laslo kinevezése alkalmával saját maga személyesen adta át az állást az irattárral együtt. Így tehát a lopás bűntettének alkotó elemei a Laslo eljárásában egyáltalában nem találhatóak meg, lopás elkövetve nincs, s amit tett is Laslo: az állás átvétele sem az előbbi állásbirtokló tudta és hozzájárulása nélkül történt. Ezenkívül megállapítható volt az is, hogy az állás átvételének ügyét dr. Iliescu később a közigazgatási felelősségi bizottsághoz intézett beadvánnyal már megtámadta volt, de igényével ott is elutasították.

A törvényszék ítéletét, amely Iliescut az említett okok miatt, most bünvádi feljelentésével is elutasította, a feljelentő meglebebezte.

Csárdáskirályné.

A karácsony másodnapján a Székely Dalegylet rendezésében színre kerülő Csárdáskirályné, Kálmán Imre gyönyörű muzsikája nagy operettjének bemutatójára a próbák lázasan folynak és a dalegylet kipróbált műkedvelő gárdája mindent megtesz, csak, hogy ismételten tökéletes előadást nyújtson közönségének. Ugy a vezetőség, mint a darab szereplői tudatában vannak, hogy a közönség a dalegylettől tökéletes előadást vár. A zenekar teljes precizitással látja el munkáját Ungvári karnagy vezetése mellett. A darab kiállítása pedig, ruhák és díszletek, kellemes meglepetést tartogatnak a közönség számára.

Jegyeket elővételben Kassay F. Dénes bodegájában lehet beszerezni, f. hó 20-tól kezdődőleg, karácsony másodnapján, az előadás napján ugyanott. Esti pénztárnyitás az előadás napján 7 órakor lesz a Bukarest-szálló színházi pénztáránál.

A dalegylet vezetősége ezután is kéri közönségét, hogy az előadás pontos megkezdését segítse elő azzal, hogy pontosan jelenjék meg.

Bővebbet a napokban megjelenő falragaszok.

Ha jót akar enni, inni, ha olcsón akar vásárolni, jöjjön az **ORBÁN-bodegába**

Bul. Reg. Ferdinand—Kossuth u. 20
Kaphatók: felvágott, sajtok, turó, hal-, gyümölcs- és zöldségkonzervek, bor, likőr, rum.

Minden nap friss csapolás!

SPORT.

A téli sportok minél tovább, annál nagyobb tért hódítanak világszerte s különösen a si-sport hódít naponta embereket, a »hó szerelmesei« naponta gyarapodnak. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy nálunk ez a rövid multra visszatekintő sport-ág olyan rohamos fejlődésnek indult, amilyenre eddig alig volt példa. A si-sportnak városunkban való fellendítésében nagy része van a Hargita turista- és téli-sport szakosztályának. Terepeink kitünőségének felismerése, szakosított tanácsok s főként a lelkesedés felkeltése adtak nagy lendületet ennek a gyönyörű sportnak. A Szejké fürdő mellett a múlt évben felépített verseny-ugrósánc és az ott rendezett bemutató ugróverseny a nagyközönség figyelmét is fölkellette és mindenki elismeréssel adózott a nagy teljesítménynek. Az ősz folyamán nagyszabású átalakításokkal olyan arányúvá fejlődött az ugrósánc, hogy az a legkényesebb igényű versenyzőket is kielégíti. A vezetőség, hogy az ifju nemzedéknek is módot adhasson a tanulásra, egy kis gyakorló sáncot is épített a város közelében, a Nagyoldalón, ahol kisebb, 10—15 m. ugrásokkal lehet előkészülni a nagy sáncra való szereplésre s versenyeken való részvételre.

Egy más, igen értékes megmozdulás, hogy a szakosztály egy brassói amatőr trénerrel kötött megállapodást, aki előre láthatólag, január hó derekán városunkban tanfolyamot fog rendezni kezdők és haladók részére, ezenkívül vállalta néhány fiatal ugró kiképezését. Hogy ezen a tanfolyamon mindenki résztvehessen, az egyesület a legminimálisabb részvételi díjat állapította meg; ez tagoknak 50 lej, nem tagoknak 100 lej. Az időbeosztást illetően figyelembe vétetett az, hogy senki a tanfolyamon részvételben mindennapi munkája miatt akadályozva ne legyen, vagyis a tanfolyamot délutáni és esti kurzusok fogják alkotni. Az ugrók kiképzése díjtalan. A tanfolyam tartama 7—8 nap. A tanfolyam pontos idejét és helyét annak idején e helyen közöljük, arra való jelentkezést már most elfogad a szakosztály vezetősége.

Abban a reményben, hogy ez a nagyarányú sport megmozdulás kellő visszhangra fog találni a sportot kedvelők táborában, a szakosztály buzdítással és megnyugvással adja át a kedvező alkalmat és teret a tanulni és haladni vágyóknak a kedvezőnek ígérkező új szezon küszöbén

HIREK.

December 16

E lapszámunk megjelenése technikai ok miatt egy napot késett.

Karácsonyfa-ünnepély. Az állami elemi fiu és leányiskolába és az áll. leánygimnáziumba járó református, vasárnapiiskolás gyermekek karácsonyfa-ünnepélye vasárnap, dec. 17-én d. u. 3 órakor lesz, a kollégium-melletti, nagy tornateremben. A vasárnapiiskolai vezetők ez alkalomra igen szép és változatos műsort állítottak össze és a szülőket szeretettel meghívják az ünnepélyre.

Az utcai járdák takarítása. A rendőrség ezután is felhívja az érdekelteket városi lakosság figyelmét arra, hogy az utcai járdát a lakása előtt köteles mindenki reggel 8 óráig letakarítani.

A János vitéz előadása — gyermekszereplőkkel. Az a szépszámu közönség, amely szerdán este a színházteremben megjelent, kedves és lelket örvendtető élménnyel gazdagodott. A János vitéz bájos jeleneteiben, emlékeztetesen szép melódiáiban való gyönyörködés mellett, valósággal elámultan győződhetett meg, hogy a rendező Szociális Misszió-Társulat az előadásra mennyi tehetséges és ügyes gyermekszereplőt tudott feltalálni, akikben városunk közismerten jeleskedő műkedvelőinek reményteljes utánpótlása van kialakulóban, ha ugyan nem fog magának egyik-másik a színpad hivatásos művészei sorában is kiváló nevet szerezni. Közülük Nyirő Ildikó, a meghatóan szelíd Iluska szerepében, kivált hallásának a nehéz énekszámokat magáévá tevő, csodálatos biztonságával tünt ki, ugyancsak ez mondható a széphangu, s valósággal színészesen játszó Kerestély Lacikáról, a rendkívül bájos Bániai Éváról, míg Jakó Ádám, valamint a boszorkány szerepét ugyancsak »boszorkányos« ügyességgel alakító Tóth Géza, Bálint Tibor, Dezsőfy István, Vida Gyula, Voszka Stefi, Ordelt Jani, Papp Tekla, Gyerkes Sári mindnyájan öntudatos színpadi játékkal érdemelték ki a közönség tetszését, amiben nagy segítségükre volt nekik Dobos Ferenc dr. tanár az ő gondos és fárasztó rendezői munkásságával, s Kiss Elek zenetanár ismert kiváló karmesteri munkásságával, amellyel az ügyes ifjusági zenekart is dirigálta, míg mellettük a Szoc. Misszió részéről Dobosné és Kiss Elekné fáradoztak minden elismerést megérdemlően. A szép díszletezés Mihály Erzsébet és Bajkó László munkája, míg a táncokat ügyesen Göllner Pici tanította be. Az előadást a bemutatón kívül még kétszer ismételték meg nagy sikerrel.

Köszönetnyilvánítás. Saouef Emil aradi fakereskedő Huber Endre utján 500 leut küldött a Szociális Misszió-Társulatnak karácsonyi segélyezés céljaira. Fogadja érte hálás köszönetünket. A Szociális Misszió-Társulat elnöksége.

x Kiadó 1934 január 1-től a volt Fernengel féle tüzlet és emeleti lakás.

Olcsó kiállítás!

Míg a készlet tart!

Gyári árak!

ORDELT JÁNOS-cég

üzletátszervezés miatt a mai naptól kezdve az összes raktáron lévő árukat, ugyint: mindenfajta D. M. C. cernák, kötőpamutok, hárászok, himzőselymek, harisnyák, kesztyűk, kombinék, reform-nadrágok, puloverek, gallérok, nyakkendők, nadrágtartók, ridikülők stb. stb. olcsó áron árusítja ki.

Kérjük kirakataink megtekintését!!

Nagy karácsonyi kiállítás.
Ezt a kedvező bevásárlási alkalmat ne szalassza el senki.

IRSCH RUDOLF

divatüzletében az összes raktáron levő áruk nagyon olcsón árusítatnak karácsonyig. Tegyen próbavásárlást.

A karácsonyi bazár előkészítő munkálatai városunkban nagy erővel haladnak előre. Rengeteg beérkezett anyagból főképpen azok az ügyes házikészítési tárgyak érdemelnek külön megemlítést, amelyek nemcsak mint stilszerű karácsonyi ajándékok, hanem egyszerűen mint célszerű használati tárgyak is fontosak. A ref. nőszövetség elnöksége Haáz Rezső festőművész szakavatott vezetésével most készíti elő a kiállításra és eladásra beküldött darabokat. Az anyag a régi kollégium rajztermében lesz kiállítva. A sok előzetes érdeklődésre a kiállítási szándékozókhoz ezután is azt ajánlja a rendezőség, hogy főképpen használati és karácsonyi ajándékozásra alkalmas tárgyakkal foglalkozzanak és hogy a kiállításra az iparosok és kereskedők is adhatnak be tárgyakat! Az árak minden darabra feltűnően ráirandók. Ezután is egész 18-ig elfogad anyagot a rendezőség. A tárgyakat a nőképző pénztárában lehet beadni a hivatalos órák alatt, úgy délután, mint délutánoként. Az ünnepélyes megnyitás kedden (19-én) lesz d. e. 9 órakor, hogy a vidékről bejövő, mielőtt karácsonyi vásárlásaikat megtehnék, itt a rengeteg és olcsó áru, változatos és ötletesnél-ötletesebb tárgy közt nézhessenek szét! A kiállítás a megnyitástól kezdve naponként 9-1 és 3-7 óráig lesz nyitva

x **Mozihírek.** Szombat este, vasárnap d. u. fél 6, este fél 9 órakor Három ifjú szív (Lilian Harvey, Willy Fritsch, Willy Forst). E filmújdonosság nagy sikert aratott mindenfelé, teljesen megérdemelten, mert finom, izlésses, szórakoztató és a szemét éppen annyira gyönyörködteti, mint a fület, az egész film csupa romantikus, meleg jelenet, a rendezés nagystílusú, a játék megvesztegetően szép, színészi-leg is hibátlan produkció. A szereplők csodálatos játéka magával ragadja a nézőt és ahogy Willy Forst énekel, csak ő tud olyan tökélyrel előadni. E film bemutatása eseményt jelent. — Kedd és szerda este Élve hozzátok őket haza. A 10 méter hosszú óriás kigyó halálos küzdelme a királytigrissel. A fekete párduc, a dzsungel kalóza, amint egy óriási krokodilus fogai között vergődik. Az emberevő macska megtámad egy benszülött falut. A legtrikább hüllőnek, az óriás kigyónak az elfogatása. A legszenzációsabb dzsungel-filmcsoda. Csütörtökön nincsen mozielőadás.

x **Jókarban levő,** tisztán tartott Schöberl-ágyat (kihúzható) keresek megvételre. Cim a kiadóban.

x **6 lejes naptár.** A szerencsés ember magyar naptára 6 lejért kapható nyomdánk boltjában.

Vallásos estély Szombathalván. A szombathalvi ifjúsági egyesület, a róm. kath. leányegyesület közreműködésével, dec. 17-én, vasárnap este 8 órakor a népházban vallásos estélyt rendez, a következő műsorral: 1. Énekel az ifj. dalárda. 2. Petres Kálmán Székely nóta c. költeményét előadja Katona Gizella. 3. Mama kedvence, monológ; előadja Demeter Mária. 4. Egy a sok közül címen felolvass Barabás Ida. 5. Szavaló kórus, a ferenc-rendi tanulók előadásában. 6. Ünnepi beszédet mond Balázs András s. lelkész. 7. Krisztus, Mécs L. től. Szavalja Sándor Ferenc. 8. Enekeduett. Előadják Imre M. és Katona A. 9. Megy a székely, Szalay Mátástól. Szavalja: Barabás Matild. 10. Szavaló kórus. Előadja a leányegyesület. 11. Énekel az ifj dalárda.

Bátorszavu, olcsó naplapi indult meg Kolozsavart: — „Magyar Ujság”. Az új lap számol azzal, hogy a közönséget kielégíti az események rövid, de precíz összefoglalása, a lap minden sorában megnyilvánuló magyar érzés s a „Magyar Ujság” nemcsak ezeknek a szempontoknak felel meg maradék nélkül, hanem 1 lejes árral mindenki számára hozzáférhetővé teszi a magyar betűt, amely kizárólag magyar érdekeket szolgál, ezért örömmel üdvözlöi és ajánlja olvasóinak figyelmébe a Székely Közélet is a testvérnapot.

Szabadliceumi előadás f. hó 17-én. A Polgári Önképző Egylet második szabadliceumi előadása f. hó 17-én lesz d. u. 3 órai kezdettel az egylet helyiségében. Ez alkalommal Voszka István dr. ügyvéd adja elő a munkabiztosító törvény rendelkezéseire vonatkozó ismertetését. Rendkívül fontos mindkét törvény megismerése, azért erre az előadásra minél többen látogassanak el városunk polgárai. Ifjúsági szavalatokkal az I.K.E. és a Kolping Legény Egylet tagjai fognak szerepelni.

Álkuccsos betörés. Ilyés Ferenc 42 éves székelypálfalvi lakos f. évi szeptember 4-ikén éjjel álkuccsal behatolt özv. Mátyas Lőrincné lakásába, ahol felmászott a padlásra, hogy ott zsákjába holmit összeszedjen. Azonban ekközben az özvegy asszonynak a leánya: Mátyas Anna észrevette, éppen akkor, amikor Ilyés zabot akart a zsákjába tölteni, megfogta az embert, vele huzalkodni kezdett, egyúttal segítségért is kiabálva, amire Ilyés ujjának és kabátjának hátrahagyásával elmenekült. Csendőri nyomozás közben lopási szándékát beismerte. A bíróság legutóbb ezért az álkuccsos éjszakai kirándulásért jogerősen 3 hónapi fegyházbüntetésre ítélte Ilyést.

x **Kiadó emeleten 2 szoba, konyha** Kossuth u. 27 sz. alatt.

Kereskedő- és ipartársulati tagoknak, valamint gazdaköröknek külön kedvezmény!

Előnyös feltételekkel kötünk: tüz-, élet-, betörés-, baleset-, autó-, szavatosság-, üvegtörés-, szállítvány- és állatbiztosításokat.

Bármilyen biztosítási ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást a székelyudvarhelyi főképviseletünk.

„GAZDÁK” Általános Biztosító Társaság.

Vezérigazgatóság: ARAD. Igazgatóság: BUCURESTI.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dóbrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.

Az I.K.E. műsoros teaestélye. Az I.K.E. ifjúsága 16-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel, új helyiségében műsoros tea-estélyt rendez, melyre szeretettel meghívja az ifjúság barátjait és az I.K.E. pártolóit. Műsor: 1. Nyiró József: Prolog. 2. Énekel: Varró Vilma. 3. Az I.K.E.-ház történetét elmondja Simon Imre s. lelkész. 4. Hegedű trio. 5. Alkalmi költemény, szavalja: Imets Béla. 6. Magyar népdalokat énekel: Simon Imre s. lelkész. Műsor után tea, hideg ételek, tombola, amerikai árverés, vidámság.

A helybeli unitáriusok vallásos estélye f. hó 10-én kellemesre fűtött templomban, de a téli nagy hideg miatt a rendesnél kevesebb hallgatóság jelenlétében folyt le. A műsor minden pontja jól sikerült, s a megjelent közönség lelki gazdagítására szolgált.

x **Veszek készpénzzel 250 000 lej** névértékű Udvarhelymegyei Tp. betéti könyvet, kisebb összegű betéti is átveszek. Prima garanciára keresek 600 000 lej Megyei Tp. betéti könyvet. Felvilágosítást ad: *Bacsics József.*

x **Karácsonyra** a legjobb minőségű rum és likőr kapható a kiskertárban Str. Principesa Elisabeta (Bathlen utca) 10 sz. alatt. Tisztviselőknek kedvezmény. *Szöllősi Rt.*

x **Karácsonyfadiszek,** cukorkacsomagoló papírok felvágva, gyertyák, gyertyatartók, csillagszörök a Könyvnyomda R. T. üzletében a legolcsóbban kaphatók.

x **Ha kényelmes, tartós kárpitos munkát akar,** jutányos áron: forduljon bizalommal *Szabó Gyula* kárpitos mesterhez Piac-tér 2 szám. (Persián és Zimny cég udvarán). Bankbetétért is dolgozik.

Pénzkecskő: 50-60 ezer lej, venni fel első helyen való bekebelezésre, tiszteres értékű nagy, masszív városi házra, esetleg falusi ingatlan birtokra. Cim a kiadóhivatalban.

A háziasszonyok és a kereskedő urak tudomására hozom, hogy saját lakásunkon, Str. Horia 18 sz. a.

gyári ecetraktárt

létesítettem, ahol ecetszükségletüket olcsón beszerezhetik. Jó minőségért felelek Szives pártfogásukat kérve, tisztelettel **AMBRUS MIHÁLYNÉ,** Odorheiu, a villanytelep mellett.

Figyelem! Itt megállunk, mert elérkeztünk a

Cukorka-király

cukorka, csokoládé, és déligyümölcs-különlegességek üzletéhez, **Bul. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 23,** ahol a legolcsóbban vásárolhat cukorkát, csokoládét, déligyümölcsöt és kekszet.

Szaloncukor, karácsonyi figurák és karácsonyfadiszek óriási választékban a legolcsóbban kaphatók.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Karácsonyi olcsó bevásárlás.

Csergőffy László üveg- és porcelán-kereskedése **a vörös csillaghoz.**

Üvegezési és képke-étezési vállalat.

Odorheiu—Székelyudvarhelyt Kökeresztter.

Legolcsóbban kaphatók: lakodalmi, névnap ajándékok, ebédlő, teás, kávé és tézstás szervizek, porcelán tányérok, tálak, csészék nagy választékban mindenfajta pálinkás, boros és vizezpoharak Asztali, fali, függő és istálló lámpák legolcsóbban vásárolhatók, lapos és körégős lámpacsövek. — Táblaüvegek minden méretben, valamint autókra 3-4-5-6 mm. szolin-üvegek kaphatók. — Legelőzékenyebb kiszolgálás a vásárló közönség teljes megalgedésére.